

שמואל גוגול
מוזיקאי, מייסד תזמורת מפותחיות הפה של רמת גן
(1993-1924)

נולד בוורשה שבפולין ב-1924. גדל אצל סבתו ונשלח ב-1930 לבית היתומים של יאנוש קורצ'אק, שם שהה עד גיל 14. קיבל את המפותחיות הראשונות שלו מקורצ'אק. אחד מאנשי האס-אס שמע את נגינתו, וצירף את גוגול לתזמורת המוות אשר ניגנה ליד הקרמטוריום לשריפת הגופות. בכך, למעשה, ניצלו חייו.

גוגול נהג לנגן בעיניים עצומות אל מול היהודים שהובלו אל מותם, והבטיח להקדיש את חייו למפותחיות וללימוד ילדים יהודים לנגן בה. בתום מלחמת העולם השנייה עלה לישראל. שמואל ואשתו רות השתקעו בשכונת עזרה וביצרון בתל אביב, והוא ניגן במפותחיות והופיע בהרכבים שונים ברחבי הארץ. בין השנים 1948-1950 נמנה עם חברי הלהקה הצבאית איילון. ב-1955 הקים את שלישיית המפותחיות הראשונה בארץ, שבה הופיע יחד עם ראובן מרקס במפותחיות אקורדים ועם דני בן דוד במפותחיות בס. הופעתו מול ראש עיריית רמת גן הובילה להקמתה ב-1963 של תזמורת מפותחיות הפה של רמת גן לילדים בעיר, שלימים נקראה על שמו. גוגול זכה לכבוד מקומי ובינלאומי: בשנת 1990 העניקה לו "עמותת יאנוש קורצ'אק הגרמנית" בעיר ויינה פרס על פעילותו בתחום החינוך ובהפצת מורשתו של קורצ'אק. יצרנית מפותחיות הפה הגרמנית הונור קראה סדרת מוצרים על שמו.

ב-1992 ראה אור הספר "המפותחיות של שמואליק", שבו תיארה דבורה קיפניס את סיפור חייו. ב-2003 יצא ספר נוסף על חייו - "המפותחיות", פרי עטה של תמר מאיר.

עיריית תל-אביב-יפו קבעה לוחית זיכרון בכניסה לביתו, ברחוב יניב 9

שמואל גוגול מנגן את "העיריה שלי בלז" באושוויץ + ריאיון
https://www.youtube.com/watch?v=KbT5v8VQ_20